

ЧАСОПИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по
недільях і святах.

БУЖОВИНА

Редакція і адміністрація в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Передплата
10 зр.

БУКОВИНСЬКІ ЖИДИ.

Русинів-народовців на Буковині називають жиди завзятими антисемітами. На ту назву ми собі ще не заслужили, бо не ведемо ніякої систематичної борби з жидами. Числимо ся лише з фактом, що жиди ніколи не були і не є приятелями руського народу, обдерли і зруйнували лихвою і шахрайством майже всі села рускі — отже нічо дивного: ніхто не цілує розбійника і злодія в руку за розбій і крадіж. Жиди ніколи не признають ся до того, що так тяжко зруйнували нас — хоч на то сотки лихварських процесів в Галичині або н. пр. ціла Гудульщина, що тепер опинила ся в руках жидівських, дають цілком вірні докази. За те жиди вічно посуджують Русинів, що они так собі з доброго дива ненавидять невинних жидів. Конець такого поступованя жидів буде очевидно не иньший лише такий, що коли жиди самі не поправлять ся (а на то нема надії), то антисемітизм між Русинами розшириться як огонь. І не будуть в тім винні добродушні Русини, що тільки літ годували сотки тисяч жидів своїм хлібом, лише будуть винні жиди, що інакше не хотять жити між народами, як в ролі паразитів.

Галицькі Поляки думали якійсь час, що з жидів виховають собі polskich obywateli mojżeszowego wuznania. Тепер розчарували ся і вже між ними ширить ся антисемітизм досить сильно. Буковинські Поляки, як сама Gazeta polska признає, також думали, що з жидами дійдуть до

ладу; тепер і они розчарували ся і також починають борбу з жидами. Сю зміну фронту поясняє Gazeta polska так:

„Коли краєве правительство вкінці розбило німецько-ліберальну партію на Буковині, тоді члени сеї партії розпали ся на особні групи, з котрих кожда почала організувати ся самостійно. Одна — то протегована децидуючими сферами партія німецьких народовців. Мало численна, а до того позбавлена рації бити на Буковині, партія ся потрапила здобути мандат до парламенту і то коштом давних своїх ліберальних товаришів, коштом жидів, від котрих відбила ся зовсім.

Ся обставина отворила жидам очи. Они переконали ся, що не багато можуть сподівати ся від германізму, котрому тільки літ вислугували ся все і всюди. Так і почала поміж тутешніми жидами дозрівати думка утвореня самостійного табору і то табору народно-жидівського.

Нехай хто, що хоче, каже з наукового становища про народність жидів наших, а для політика лишає ся факт, з котрим мусить числити ся. А факт організації жидівської, відрубної і самостійної, виявив ся вже при остатних виборах до ради міської. Так ми прийняли до відомости, що партія така є і в житю нашим виступає на видовище, як новий чинник.

Публіцистичним органом сеї партії (самовільно чи може з порученя? — не знаємо) стала ся тутешня газета Bukowinac Rundschau, котра приняла ся обовязку познакомлювати загаль з тенденціями і віроісповіданем молодой партії. Коли маємо після сеї часописи судити про стано-

вище, яке старає ся зайняти жидівська партія в суспільности, то справа ся є доволі ясна і вже пора, придивити ся новій фракції політичній і посполу означити нані відносини до неї.

Так народно-жидівська партія на Буковині уважає себе передовсім за „автохтонів“ краю. Не хоче знати Німців-християн, бо ті не вмели віддячити ся жидам за їх прислугу для германізму; натомість шукає зближеня з рускими москвофілами, з ліберальною фракцією волоскою і — з соціалістами. Замикаючи очи на явний а навіть пристрастний антисемітизм москвофілів і Волохів, Buk. Rundschau з дивним відреченем мужескої гідности, безнастанно залишає ся до тих двох елементів і силе їм компліменти навіть тоді, коли они найзавзятіше агітують против жидів. В здобуваню сеї — впрочім зовсім проблематичной — симпатії уживає жидівська часопись способів не надто моральних, бо юдження і клевет.

Передовсім то, що характеристичне! Буковинський жид, що прийшов ту недавно з Коломиї або з Тисмениці, страшить безнастанно „автохтонів“ — Галичиною і вмовляє в них, що Поляки і Русини-народовці галицькі про нічо наьше й не думають, як про забране Буковини. Одинокую охорону від подібной катастрофи бачить жидівська газета в тінім союзі москвофілів, волоских радикалів і соціалістів — з жидами.

Другим способом має бути розділ волоской партії на два табори. Подобало ся тутешній партії жидівській, що поміж Русинами нема згоди і єдности, і она рада

Липа на межі.

НАРИС

Евгені Ярошиньскі.

(Конець.)

Сварка почала ся межі сусідами на добре. Злі слова та прокляти почали літати від одной сторони до другої, було би прийшло до бійки, якби жінки та діти не були вмшали ся межі розярених газдів. Та на своє лихо вмшали ся діти межі гнівних батьків, бо ті, аби собі ще гірше докорити, накричали на них, і заборонили їм з собою сходити ся. „Я тобі кости поломлю, як ти мені з его дівкою заговориш“, кричав Финюк до Онуфрія. „А я тобі кіски обітлу, коби ти на него лиш подивилась“, репетував Митро до Василя. Відходячи крикнув ще Финюк: „Абим мав ціле господарство на то стратити, то не сьміє мені ніхто совиною лиш дотулити ся.“ На сі слова відповів Загірний также з криком: „А я абим так царствіє мав, як дам лиші стояти!“

Від того часу повстала страшна ненависть межі сусідами, один подав другого до суду, понаймали собі адвокатів та сипали грішми, щоби лиш один другому добре допік. Побічні люди робили собі з того жарти, вигадували несотворені річи і доносили Митрови, що то Финюк

на него казав, а тому знов, що то Загірний таку про него „славу“ пустив. Онуфрій і Василка найбільше від того терпіли; бо батьки тримали ся остро своєї заборони, ба почали навіть по селу розглядати ся, чи би не найшли для своїх дітей відповіднійшої пари.

— Так хотять мене з Онуфрієм розлучити, — кінчила Василка своє оповіданє. — Куди ми з мамою вже не вдавали ся, давгли на боже, ходили на відпуст до Сучави, до Далешеви, до Вовківців, та нічо не помагає. Ще казали нам піти до тої ворожки. Вона казала, що то відсипано та так дуже, що вона не годна відробити, але казала мені йти що вечера на готар молитись, та хто там перший по заході сонця попри мене переходити-ме, той порадиць. Я ходжу вже через дві неділи, та ще ніхто не переходив, аж ви перші. Порадицьте, будьте ласкаві, що нам робити?

Тут ми стали на сі подвір'я і сеєя обставина випустила мене від відповіді, котра була справді трудна. Подвір'я було велике, ціле господарство заквітне, а конець огорода величав ся гордо роскішна, креслата липа. Тимчасом хмари надгнали вже близько й синили блискавицю за блискавицю. Я була рада, що перебуду сеї предствлене природи в сухім кутинку, не серед поля.

З хати вийшла ще молода жінка і запросила мене ввійти; вона думала, що я перед дощем скрила ся на їх обієте. Але як Василка оповіла, що то я перша надійшла на готар по

заході сонця, то вже не знала, де мене класти, як до мене говорити. Признаю ся, що мені се не було дуже по нутру, бути якоюсь там післанницею, що має на добре нагадати. Я забирала ся вже вивести жінку з блуду, сказати їм, що вони се зле роблять, віруючи в дурну бесіду ворожки, коли отворили ся двері і звійшов самий газда. Се був високий, гарний чоловік; по его лицю видно було, що він не так легко підчиняє ся волі другим. Поздоровивши мене, сів на постели, що стояла против лави, де я межі жінками засіла.

— Дасть Бог дощик, коби лиш чистий, — сказав до мене — бо сі блиски та гримоти не віщують щось доброго.

— Де тепер може добро бути, як люди такі не добрі, що один на другого повстає, все лиш нечистість, сварка, прокляти — сказала его жінка сьміло, мовби я додавала їй відваги.

Він зморщив чоло. — Ще й червака як настолощити, то вертить ся, а чоловік чому би не мав шукати права, коли другий по ній їхати хоче. То таке, нані, — сказав звертаючись до мене, щоби мені ніби витолкувати свою бесіду з жінкою, — я правуюсь з сусідом, а моя жінка все мені тим очи вибиває.

— Та за що правуетесь? — запитала ся я мов би не знаючи нічого.

Він оповів мені всі подробиці з липою.

би доконче втворити такий самий фермент поміж Волохами. Отже знову систематично підоджує одшу фракцію волоску против другої, накладає ся на невротного опікуна всіх незадоволених та в спосіб просто скандальний нападає на провідників партії. Ціль такого поступованя ясна.

Але найбільше характеристичною ціхою народного стороництва буковинських жидів є пристрастна, отверта їх ненависть до всего, що польське і до всего, що католицьке. На тім пункті Buk. Rundschau не знає вже навіть і границь приличности у своїх словах. Нема майже статі в тій газеті, де не було би найлютішої, найбільше простакної навасти чи то на католицьких священників чи на нашу (польську) народність. Наші внутрішні справи церковні, найсвятіші наші чувства, релігійні практики, як реколекції і т. п. ся газета важить ся брати за предмет до найбрутальніших напастей і інсинуацій просто огидних. Такої погорди, з якою висказують ся про Польщу і Поляків, не звати навіть в гакати-стівських часописах пруских (Н К Т — се таке товариство пруске.)

Так виглядає політична ціха і моральна вартість нової партії, котра — мимоходом сказавши — нації польській вирозумілості і толеранції завдячує всі свої дотеперішні успіхи. Бо не треба її пригадувати, що руский і волоський антисемітизм, отверто ширений в їх прасі, давно був би змінив суспільні відносини на Буковині, як би не факт, що при кожних виборах Поляки подавали руку лібералам, а властиво тутешнім жидам.

Обсервуючи тактику поступованя Buk. Rundschau, довго, дуже довго потішали ся ми думкою, що то так собі збитки газети, з котрою не солідаризує ся загал буковинських жидів. Однак коли з жадної сторони ані одним словом не підніс ся протест против напрямку часопису, яко часопис жидівської, коли притім знаємо, що наші жидівські співбівателі дуже раді тому новому шпортові, то видало ся нам річно на

— Процес тягне ся вже більше як півроку, та мій адвкат каже, що річ так стоїть, що я мушу виграти процес.

— Як то?

Се коротке питане збило его з пантелику.

— Бо коріне розросло ся на моїм ґрунті, — сказав він вагаючись, — або може право так не каже?

Він дивив ся на мене з таким виразом страху і очікуваня в очах, що мені жаль стало сказати одно слово і звівечити всі его надії.

— Ну, щож ви на се скажете, пані; я виджу, що ви щось знаєте, а не хочете мені сказати.

— Скажу вам, що добре було би, як би ви з вашим сусідом помирили ся, бо ви мусите право програти; кільки я розумію річ, то вона стоїть так, що ви не можете виграти процесу.

Мої слова прибили его, але небавом збудила ся в нїм мужицька впертість і він сказав гей з горда:

— Ви кажете так, а суд може инакше сказати.

— Шкода вас, бадіко, суд не може инакше сказати, бо право каже, ще не коріне а пень назначає власність; коли-ж пень на спільній межі кількох властителей стоїть, то дерево належить до всіх них. Одже ваш сусід має таке саме право до дерева як ви, а що адвкат має обіцяє вам золоті гори, то вже его таке ремієло дурити лю-

часі, покинути становище обсервацийне і зазначити рішучо, що кінєву рукавицю підоймаємо і від нинішнього дня будемо старати ся відличити жидівським народовцям хлібом за хліб...“

Як бачимо з сеї статі Gazet-и polsk-oi, котра вірно характеризує рух поміж буковинськими жидами, то ся газета рішила ся на борбу з жидами. Ся новина нашим жидам певно не буде мила; хоч тепер они не лиш нас але й Поляків будуть могли називати антисемітами. Ми тільки піднесемо ще спілку наших москвофілів з жидами. З жидами і Волохами против свого народу! — се вже справді верх кацапекі перфідії! Що за компанія!

Н О В И Н К И.

Чернівці, дня 19. червня 1897.

Іменоване. Секретар краевого правитель-ства Антін Свораковський, що вів староство в Сереті, іменованій старостою на Буковині.

Похід з 300 смолоскинами урядила нині дня 19. червня черновецька охотничя сторожа огнева з нагоди 25-літнього ювілею свого істнованя. Похід буде переходити при звуках музики через головні улицы міста і задержит ся перед будинком правительства краевого, перед мешканцем бурмістра Кохановського та своєї старшини.

Против спілки з москвофілами. На засіданю дня 15. с. м. ухвалив виділ руского товариства педагогічного не брати участі в 50-літнім ювілею заініційованім т. зв. краєвим руским комітетом виборчим. Може й інші товариства руско-народні отямлять ся і зрозуміють, що не годить ся їм святкувати ювілею відродженя Руси Галицької з тими, що як раз, спинаючи все, здержували єї розвій національний і культурний та підготовляли підвалини для розросту ідеї панмосквоєвої.

Не будем вже рахували на крейцарі. Міністерство скарбу в порозуміню з угорським правительством видало розпоряджене стягати крейцарі і півкрейцарі. Від 30 червня 1898 року устає зобовязане припинити давню монету в приватних зносинах, а каси будуть їх вимціювали до 31 грудня 1899 року.

Я вам добре раджу, ліпше було би погодитись з сусідом, занехати ненависть, а жити як до тепер в приязни, не наповняти Німців своїм добром. Ну, тай чи не жаль вам вашої дитини, що змарнує свій вік ні в честь, ні в славу?

На єї мої слова заголосили обі жінки, а сильний мужик гей змяк.

— Та бо я божив ся на царство, що маю дерево звалити, а не можу ломати присяги й лишити его на місці.

Яений блиск товаришив его словам, мені здавало ся, що грім таки біля мене вдарив, бо в хаті стало ясно як у днину, в воздуху розніс ся страшний гук, а повітре переповнило ся запахом сірки.

Ми всі вибігли на двір, подивити ся відки походила та яєність, що по громі все ще тревала. На дворі кричали люди, що грім вдарив в лину на межі, і она стояла всея в подоліні.

Коло горючого дерева стояв уже старий Фінюк з жінкою і сином, они забирали ся гасити огонь. Сеся хвиля здавала ся мені цілком догідною, щоби погодити обох сусідів, котрих умн були ще потрясені страшною подією.

— Лишїть, не гасїть, най згорить до коріня се дерево, що через него повстала ненависть між вами. Се видко Божа воля в єім ділі, бо Бог розв'язав вас сам від вашої присяги. Тут на єім місці перепроєть ся, та справте як найборше дітам весїле; добре, що небавом мясницї зачинають ся.

Тов. Громада у Відни. Дня 9-го мая с. р. відбули ся загальні збори, на котрих вибрано головою Вир. о. Др. Сембратовича, заст. головою п. Др. Яновича а виділовими п-нів: Сид. Мазуркевича, Д. Чернявського і А. Хромовського, — заст. виділових о. Садовського і п. Н. Стешина.

Заразом ухвалили заг. збори перетворити „Громаду“ в тов. заомогове для бідних Русинів своїх і галицьких, що аж надто часто тягають ся сюда в голоді і холоді до Найяенішого Монарха або до міністрів за милостию а відтак в найстрашнійшій нужді не можуть ніяк до дому перебраться ся... Сему лиху зарадити по можности має за піль „Громада“ і відкликє ся в єім ділі до всіх щирих Русинів о поміч.

Адреса єї: Verein „Hromada“ Wien — I. Universitätsplatz Nr. 1, I. Stock.

Кацапи та румунізатори і їх нехрещені наймити накинули ся в „Бук. Вѣдомостяхъ“, „Buk. Post“ та „Buk. Rundschau“ на Русинів за те, що вони не хотїли, аби др. Козак був катихигом прав. учеників руских в черновецькій гімназії і що Русини завинили, що на се місце дістав ся Волох, котрий учить релігії по німецьки. Русини, як ми вже про се писали, не можуть і не будуть спирати, а противно мусять з національних причин поборювати кожного перекинничка, до яких належать в першій лінії кацапи, чи вони себе називають „руськими“, чи „консерватистами“, або як небудь инакше. Др. Евгеній Козак не тільки колїсь відзначав ся кацапством, але й тепер, ледво що повернув до краю, нападав на соборчиках в найзавзятійшій спосіб на Русинів-народовців, руску мову і правопісь. Не можуть проте мати ні він ні его покровителі жалю до тих самих Русинів, що боронять тільки руских дітей від такого катихита. Однак мимо того не завинили Русини, що на руского катихита накинено руским дітям Волоха яко німецького катихита; винна тому конспетория, що через 4 місяці зволікала справу а вкінці накинула Волоха, котрому теперішня германізаторська система в справах шкільних допомгла до німецької катихитурі для руских дітей, хоч, як знаємо, крім о. Козака було доста пильших комітетів Русинів. Отже тільки ворожа Русинам спілка кацапів з румунізаторами допомгла германізаторам, що заподїяно Русинам кривду, за котру упімнулись вже Русини, де треба, й є надія, що усунуть єї небавом помимо трояких ворогів руского народу.

Повиборчий процес в Коломиї скінчив ся засудом чотирох господарів з Чернівца, братів Драганюків, Марковського і Михайла Чернявського по одному місяцеві в'язниці. Решту обвинених увільнено. Оборона зголосила відклик

Сусїди поглянули на себе. Ім видко давно вже хотїло ся згоди, бо живо приступили один до другого.

— Прощайте, свату, най вся ненависть згорить з тим деревом! — сказав Фінюк.

— Най вам Бог простить - що було, то ся минуло, дай Боже здорове пані, що сказали добре слово в добрий час.

Жінки припали тимчасом до мене.

— Бог післав вас пані, Бог святий; як ми вам зможем віддячитись за те, що ви схотїли до нас зайти.

— Найліпше подякуєте мені тим, як не будете вірити в ворожки, тай другим людям се казати-мете.

— Лишїть ся є нас, пані — просили мене ще на відхіднім, — ту є багато людей, що потребують поради а нема кому їх помилувати, вони не хотїли би за дурно...

Годї було їм витоакувати, що я в нічїм не причинила ся до доброго розв'язаня їх сварки, що то случай завів мене до них; вони вірили в мое післанництво і не дали собі того вигорити.

проти засуду. — В Рожнівці відбули ся два новоборчі процеси. Яка була підстава до обжаловани видно з того, що обвинителі не явили ся на розправі і суд увільнив обох обжалованих. — Перед львівським трибуналом карним яко апеляційним ставало дня 15. червня вісьмох селян з Вугни, жовківського повіту. Повітовий суд в Мостевках засудив був їх за загрожене публичного спокою підчас виборів тим, що обжаловані мали ширити ложні вісті. Селяни дістали були кару арешту від двох неділь до двох місяців. При теперішній розправі трибунал зніс засуд першого судії і увільнив обжалованих. Таки добили ся своєї правди!

Лист до цесаря. Дня 9. листопада 1896 Іван Стахирук з Горохівців приніс на пошту до Добришівців лист, котрий хотів рекомендувати. Лист, вложений не в конверту, тільки в піваркуша паперу, мав адресу: An S. Kaiserliche Konigliche Mayestet Franz Josef in Wien. Rekomandirt. Aufgeber Iwon Stacheruk. Сей лист, заким дійшов до Відня, мусів мабути „вступити“ до кіцманського староства, бо аж 3. грудня 1896 прийшов до міністерства справ внутрішніх і там его записали під ч. 40.003 з повененем: Insassen aus Horosziwei, Bezirk Kotzman in Bukowina wegen Auswanderung nach Kanada. Се пояснене було видко потрібне урядникам, бо сам лист був руский. В лютім сего року лист до цесаря вернув ся назад до Горохівців, а инші ми маємо его в своїх руках разом з відповіддю кіцманського староства, що міністерство не зарядило нічого в справі сего листу. Сам лист — то знов піваркуша білого паперу, поліінованого оловцем. На самім початку просьби великий „жид“ з чорнила. А слова такі (подаємо їх дословно, не змінючи зовсім нічого):

„Прозба до Нашого Милостивого Найяснішого Цесаря Franz Jossel з сила Горохівців із повіту політичного бицирку Кіцмань край Буковина. Покланяємся нашому милостивому Манархови і просимо о добротинність і поради кількох слів жи чуємо за позвіл жи волно є до Канади іти так у нас чуємо по селах жи утворено є і волно іти є у нас много фамілій щобим туда тигнули си і ни щобим бунтували си або оден другого викалі тільки кождий про себи хотівби іти бо ни маємо із чого тутга жити уже декотрі писали си і ходилим за пасами так нам ни хотів політичний і милостивий бицирок визволити паси. Приставляють нам жи потрібно на дорогу много гроша і загла того ни пукают нас. чириз то удаем си до нашого Милостивого Манархі із прозбов ци можна такому котрий сина має від 17 або 18 рік ци може він також вілнений бути з родичами вивандрувати до канади. або такий котрий 3 літа віслужив ліній. ци вілнений є до канади іти. ни зрікаем си нашого Манархі і ни зрікаем си нашой зимлі на котрі родили си наші діди і ми тільки раді бим жити а нима на чім і ни посідаємо великих ґрунтів лиш жнемо з того що заробляємо коло наших убиватлів (sic!) або коло пахторів кукурузи санаем 4 шудок а білий збіжи живмо 12 сніп. зимовов поров заробляємо коло павів 20 кр. або найбільши 25 кр. а літнов поров найбільши 35 або 40 кр. і то все на своїм харчи тигнулибим си до канади лиш ни маємо бизнекі і боімо си щобим ни попали си вічними швілниками так удаем си до нашого Милостивого Манархі із прозбов і покланяем си у яку милостиву раду. просимо в кілька слів гла нас відповід.“

Покланяем ся нашому милостивому найяснішому монархови і припираємо можн зле писано і просим кілька слів нам відписати щолуємо руки і ноги нашому Цесарови щоби дав бог житіє довги добів бог позволить.

сиса прозба належит 6 мужів котрі просят за себи і за других своїх братий.

під принажком на пошти або дес енди би й хто пириписав або пириеначив то сисі 6 мужів навочни приконати можут і побожити на сумніва можут жи нічого злого або фальшивого ни писало си.“

Наступають підписи з крестиками шістьох селян — і то німецькими буквами. —

Сей лист то знов новий документ темноти нашого народу, але заразом і крик розпуки лю-

дий, що потребують поради а не находять єї у себе чи то для того, що не знають, до кого вдати єї і не вірять нікому, чи для того, що правдивих приятелів мужиків так мало.

Розвій товариства „Просьвіти“. Наше народне товариство „Просьвіта“ у Львові числить тепер 9.517 членів і сего року приріст відповідно до инших літ значно збільшив ся. В посліднім році висало єя до „Просьвіти“ понад 1000 членів. Товариство се має під своїм зарядом 446 читалень, з котрих 95 основано сего року. Календар „Просьвіти“ розійшов єя сего року в 10.000 екземплярах. Читальні послідними часами заявляють більше життя, а особливо дуже користні наслідки виходять з об'їзди спеціальних лекторів а заразом і практичних учителів господарства, котрі держать по читальнях відчити і дають ріжні ради так з господарства як і адміністрації просьвітними і торговельними товариствами.

Самоубійство мільярдера. З Лондону доносять, що знаний біржевий спекулянт Барнато скочив з покładu корабля „Шкот“ в море близько Мадери і утопив єя. Колиб богатство приносило насте, то Барнато хіба не мав причини до такого розумчивого кроку, бо він у своїм житю доробив єя не мільонів, але мільардів. Зразу був він цирковим блазном і не мало наїв єя біди. Відтак був кельнером а потім аванзував на провінціального автора. Нагло доробив єя опися кольосального маєтку в кональнях золота в полудневій Африці. Незадовго розпоряджав маєтком 126 мільонів. В Лондоні заложив банк Барната і став силою на Лондонській біржі. Але гроші то клоніт; так і той величезний богатч не мав з ними спокою. В послідних часах мав великі страти на біржі і се було, здає єя, причиною его самоубійства.

Пригода. Одна селянка вертала з торгу, на котрім уторгувала 40 зр. за продаж безроги. Гроші завинула в кенець хустини. Ідучи по-при діс, постерігла, що заяць зловив єя в заставлену сітку. Маючи кошик, а щоби бути безпечнішою, що не утїгне, завязала заячеви голову хустиною, тою самою, в котрій мала завязані гроші. Прийшовши до дому, заглянула скоро чоловіка і почала хвалити єя, з якою то она добичею вертає до дому. Чоловік з цікавості заглянув до кошика, аж ту заяць як не чмихне разом з хустиною!... Жінка в крик: „тримайте! тримайте! але заяць пропав wraz з хустиною і грошіми по нинішний день!“

Не лїзь у воду, не спитавши броду. З Ст. Павль в Миннесоті в північній Америці доносять: Тисяч двіста емігрантів з Австрії сидять в Вінніпегу, а їх положене робить чимало клопоту місту. Их обдурили в поганій спосіб в Галичині агенти еміграційні, що вивабилі несвідомих в світ золотими обітницями, що дістануть все разом: поле, доми, худобу, знаряди до господарства і поживу, скоро тільки приїдуть до Манїтоби. Ні один з них не уміє ані слова по англійски. Всі они з Галичини, є різьниками і належать до греко-католицької церкви. Их відносини є гідні пожалованя, а міскі власти мусять пильнувати, щоби ті легковірні люди не дали єя мантіям визискати.

Убійство Анни Сімон вияснило єя тепер через слідство. Спосіб, як замордували безборонну дівчину був трохи инакший, як доносили первісно. Бойчев знадив Анну до Філіпополя посредством любовного письма. Анна Сімон прибула 9 мая до Філіпополя і замешкала в одній гостинниці. Звідси упровадив єя фякер і відвіз до мосту на Маріци. Тут ждала на неї приватна коляска, що мала єї завезти до двора Бойчева на селі. Візником був перебранний жандарм Богдан. Анна, з малим кошником в руках, єла, нічого злого не сподіючись, до коляски а рівночасно вєли до неї Бойчев і префект поліції, Новачіч. Всі відїхали в сторону місцевости Чірпан. Анна затривожилає, спостерігши, що єї везуть за місто. Она стала кричати, але крику сего не чув ніхто. Коло Чірпану, віддаленого від Філіпополя о 10 кілометрів, находить єя палатка кн. Фердинанда а недалеко від неї малий островчик, посеред Маріци. Туди, на остров, повезено Анну і велено

її висєти. Коли дівчина висєла, сейчас зловили єї крїжкими руками оба єї товариші і піддали їй силою пухати хлороформ. Анна пручалась і кричала, але даром. Єї затуманено, відтак роздягнуто до нага, привязано їй до шиї величезний камінь і винено до води. В Філіпополи снашли відтак оба злочинні кошчок своєї жертви, а одїж єї, завернувши в мішок і начинивши мішок камінем, кинули в керницю. Зізнаня ті поробив імовірно візник Богдан.

Жебраки в Парижи, хоть може такі самі здорові як в Чернівцях, але багато дотепніші. Они мають свою власну газету, що виходить що дня рано і містить повний і докладний виказ вєїх торжеств дня, як весєля, похорони, хрестини і т. п. Торжества богатих людей друковані товстими буквами. Також подає орган жебраків мешканя богатих а милосерних людей з означенем найдогіднішої години для „відвідин“. Поучує також своїх пренумераторів про найліпші способи жебранини, як приступити найлекше до кождої добродійної особи. Головно треба визискати їх слабости людєкі: один сягне до кишені, коли его назвати „ласкавий пане“, другого треба затитуловати „паном графом“, третьому вклонити єя низенько, до четвертого приступити з якимсь скромним а підлесним дотепом і т. д. Не диво, що коли один пан в Парижи, відмовивши жебракови милостині, жалував єя перед ним на свій маєтковий стан, бо єму не доставало 30.000 фанків до підприємства, жебрак предложив єму, щоби затигнув пощичку у него на ту суму...

Вигадлива скупність. Одна богата а скупна Американка побоювала єя недуги нирок, однако не хотїла іти ні на калїнку ні до шпиталю убогих зі страху, щоби єї не пізнали і не велїли відтак платити. Довго зволїкала, а коли вкінци непокоїло єї здоровле чим раз більше, удала єя до одного асекураційного товариства, повідомляючи его, що хоче асекуровати єя на жите. Товариство прислало до неї на свій кошт двох лікарів, котрі совєтно єї оглянули і орєкли, що може асекуровати єя, бо їй нічого не хибує. Тодї Американка успокоєна подякувала лікарям за труд, але заявила, що не буде вже асекуроватись, бо надумала єя инакше. Так безплатно довідала єя о стані свого здоровля.

Телеграми „Буковини“.

З дня 18-го червня 1897 року.

Верісгофен. Отець пралат Себастьян Кнайп помер вчера рано.

Відень. Архикнязь Франц Фердинанд поїхав вчера передполуднем на торжество ювілейне королевої Вікторії до Лондону.

Відень. Цісарєке власноручне письмо виражає подяку архикнязеви Райнерови з нагоди 25-літнього ювілею его воеводства над краєвою обороною і підносить его знамениті заслуги коло военного розвою оборони.

Царгород. Турецкі конзулі донесли, що відїл Греків 300 людей сили переступив був границю коло Мотцова. Два турецкі баталїони побили его на голову і відїл мусів пофнути єя зі стратою більше як 100 людей. Третий баталїон турецького війска пустив єя в погоню за недобитками.

Пам'ятайте на Народний Дім
в Чернівцях!

Відзначене на краєвій виставі в р. 1894 почетом дипломом
ц. к. міністерства торгівлі.

Краєве товариство ткацьке
„**PRZADKA**“
(ПРЯКА)
в **Коросні**

поручає Пов. П. Т. Публиці свого виробу чисто льняні зв'язні
з доброти, ручно ткані

ПОЛОТНА КОРЧИНЬСЬКІ

від найгрубших до найтонших веб і біле столове о взорі кістковим і адамашковим;
також доставляє матеріалів на комплектні і найдешевші

ВИПРАВЛЮВАНІ

Замовлення просимо надіслати просто до Коросна (пошта, телеграф і станція залізнична в місті).

Прібірки і цінічки на жадане оплати і відвотною поштою.

ДРУКАРНЯ „РУСКОЇ РАДИ“
в Чернівцях.

Перша на Буковині

РУСКА ДРУКАРНЯ

в Народнім Домі

при улиці Петровича ч. 2.

приймає всякі роботи друкарські в мовах рускій, польській і німецькій.

ДОБІР БУКВ ВЕЛИКИЙ.

Роботи виконує ся скоро, солідно і дешево.

Русини! удавайте ся з роботами до своєї рускої друкарні!

ПОЇЗДИ ЗЕЛІЗНИЦЬ

від дня 1-го мая 1897 після часу середно-европейского.

ВІДХОДЯТЬ З Чернівців						ПРИХОДЯТЬ ДО Чернівців						
до Неполоківців, Снятина, Львова, Відня	819	854	1232	404	1025	з Відня, Львова, Снятина, Неполоківців.	1128	320	757	811	610	
до Глібоки, Гадікфальви, Гатни, Іцкан і Бурдуженів	1148	351	832	—	635	з Бурдуженів, Іцкан, Гатни, Гадікфальви, Глібокої	—	809	1212	350	1000	
до Садагури, Боая, Новоселиці	645	430	—	—	—	з Новоселиці, Боая, Садагури	—	1113	950	—	—	
з Глібоки						до Глібоки						
до Карапчева, Сторожинця, Бергомету, Межибродів	814	535	—	—	—	з Межибродів, Бергомету, Сторожинця, Карапчева	635	1037	800	—	—	
Перший поїзд іде на шляху Бергомет-Межиброди від 1-го марта до 3-го вересня що вівторка і п'ятниці.						Перший поїзд іде на шляху Бергомет-Карапчев тільки в понеділок; другий поїзд на шляху Бергомет-Межиброди тільки від 1. липня до 31. вересня що понеділка і четверга; третій поїзд не іде в понеділок.						
з Гадікфальви						до Гадікфальви						
до Радівців	610	1003	228	612	805	з Радівців	542	855	115	550	747	
з Гатни						до Гатни						
до Качики, Гурагумора, Вами і Кімполонгу	1010	201	—	—	—	з Кімполонгу, Вами, Гурагумора, Качики	1258	625	—	—	—	
з Іцкан						до Іцкан						
до Сучави	327	630	1009	216	718	зі Сучави	442	842	130	630	837	
з Вами						до Вами						
до Рус-Молдавиці	346	647	913	1132	250	з Рус-Молдавиці	842	1259	204	322	545	905
Поїзди ідуть від часу до часу. Розвідати можна на станціях Вами, Драгоша і обох Молдавицях.						Поїзда ходять від часу до часу. Розвідати можна на станціях Вами, Драгоші і обох Молдавицях.						
з Карапчева						до Карапчева						
до Чудина н. С.	854	1007	615	—	—	з Чудина н. С.	555	555	—	—	—	
Перший поїзд іде що понеділка, другий з винятком понеділка, нічний кожної дини.						Перший поїзд іде що понеділка, другий з винятком понеділка.						

□ поїзди поспішні; * поїзди особові; без знаку поїзди мішані. Час середно-европейский іде о 46 минут пізніше від чернівецького часу; нічний час рахує ся від 6 год. вечером до 5 год. 59 мин. рано і зазначає ся підчеркненим минут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовського.

За редакцію відповідає **Осип Маковей**

Не залишіть прочитати!

М. ФЛЯЙШЕР

робітня одягів для мужчин
Чернівці, ул. паньська ч. 16.

Виготовляє убраня мужескі після найновішого крою за ціну як найдешевшу.

Замовлення з провінції виконує як найдокладнійше.

Сплата може після умови відбувати ся ратами.

Цілий одиг для мужчин від 15 зр. в гору.

Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з антики Ріхтера в Празі,

загально признаний знаменитий усмирюючий лік на втиранє: по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всіх аптиках. Просимо жадати сей загально улюблений лік просто під назвою Ріхтера Liniment з котвицею і приймати з осторожністю лише флашки зі знаним знаком охоронним „Котвиця“ бо лише ті правдиві.

Аптика Ріхтера під золотим львом у Празі.

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень
у Львові в домі „Просвіти“ Ринок 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, обезпечає будинки, скот, господарські знаряди, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнижшою оплатою.

Дністер розпочав п'ятий рік своєї діяльності. Фонди „Дністра“ після заключень рахункових з днем 31-го грудня 1896 виносять: фонд основний 50.000 зр., фонд резервовий 54731 зр. 04 кр., резерва премій 34737 зр. 03 кр., разом 139468 зр. 07 кр.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі. В 4-х літах виплатив „Дністер“ 1176 відшкодовань в сумі 309.147 зр. 69 кр.

На жите можна обезпечати ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористнійші услівя і видає полїси і квити в рускім язичі.

Зголошення о удїленє агенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

Для панів учителїв!

INSPECTIONSBERICHT,

Jahresausweis

і Шкільні повідомленя
(Schulnachrichten)

є на складі

в друкарні „Рускої Ради.“

Просимо о замовленя.